בס"ד

פרשת לך לך פ"ז

אודה לשמו
ארבע חלקי שלחן ערוך בפרשה
חושן משפט

לעילוי נשמת רבינו עובדיה יוסף בן גורג'יה ת.נ.צ.ב.ה

"והכנעני אז בארץ" הקב"ה כרת ברית עם אברהם אבינו ונתן את הארץ לזרעו לאחוזת עולם. ומבואר מרש"י שארץ ישראל בחלקו של מלכי צדק מלך שלם והכנענים כבשו את ארץ ישראל מזרעו של שם לפיכך הקב"ה כרת ברית שעתיד להחזירה לבניו שהם מזרעו של שם. ברם גבי רועי לוט כ' רש"י שכיון שהכנעני אז בארץ לא זכה בה אברם עדיין ולפיכך רועי לוט גזלנים היו. ומלשון רש"י שבשלב אחר זכה בה אברהם ונעשה שלו. מתי ואיך? הגמרא בבא בתרא דף ק. מבארת שאאע"ה קנה הארץ בהילוך לפי רבי אלעזר וגם החכמים מודים שהארץ נתנה לאאע"ה כמבואר בריטב"א וברשב"ם שם. אלא שהחכמים סוברים שהילוך אברהם אבינו בארץ היה לסימן שהארץ תהיה נוחה להכבש לבניו. וזה מתיישב עם רש"י שהרי פסוק זה נאמר אחר שנפרד אאע"ה מלוט ומאותה שעה זכה בה אאע"ה. הגמרא רק דנה באופן פרטי באיזה מעשה קנין אבל ברור מהש"ס שהקב"ה הקנה את הארץ לאאע"ה.ובעונותינו הרבים רואים אנו במו עינינו את ההפקרות שנעשה איך חלקי אדמות הועברו לישמעאלים ואינם מזרע אברהם. מה קובעת ההלכה על בעלות זו? כגון מה שאירע שלשכת מקרקעין העבירה אדמה בלוד בטאבו לנכרים. או כששר הפנים העביר קרקע לפייס ערבים וכדומה האם קרקעות אלו שייכות להם?נכרים הטוענים שהקרקע שלהן משום שקנו את קרקעות מכיבוש הבריטים או האוטומנים או האוטומנים אין זו טענה כלל. דבחזון איש מבואר שהדין סיחון טיהר את מואב שהיינו שמלכות קונה בכיבוש מלחמה הוא דוקא בחו"ל. אבל לגבי ארץ ישראל שהיא אחוזת עולם אין כיבוש נכרי קונה קרקע ישראל דבני נח לאו בני כיבוש נינהו ע"כ. והא דאין ישראל קונה קרקע בכסף מגוי דאין סומך דעתו כל שאין הקרקע רשום בטאבו על שמו א"נ דדמ"ד ואין הבעלות עוברת מהמוכר לקונה ללא רישום א"נ מכיון דדמ"ד בד"כ אין הלוקח והמוכר סומך דעתו לפיכך אם הלוקח מגלה דעתו שסומך על המוכר חל הקנין אף אם זה בניגוד לחק ודין המלכות לפיכך גם אם לרמב"ם דס"ל דיש דמ"ד גם באי"ח חל ועוד דשמא גם לרמב"ם דמ"ד דוקא בתנאי שהמלך לא יכפור במלך מלכי המלכים. דלא גרע מאנס דלא אמרינן דמ"ד. ותכלית מלכות ישראל היא הפן הרוחני שבה. והא דאליהו כיבד את אחאב לכאו' דמ"ד גם במלך ע"ז ויש לדחות דאליהו לא כיבד את אחאב אלא באותה שעה שאחאב חזר בתשובה. וע' בהליכות עולם (ח"ח עמ. יג) בשם הדברי יציב (יו"ד סימן מ) שאע"פ שבזמן הרמב"ם והפוסקים היו ישמעלים שמאמינים ביחוד ה' וכופרים בע"ז כמ"ש הפרי תאר מ"מ הישמעלים שבדורינו מחניפים לאפיפיור ולשאר כומרי הע"ז ומתחברים אליהם ושונאים שנאת עולם את עם ישראל וברוב אכזריותם צמאים לדם ישראל ורוצחים אותם בדם קר. ולכן אין ספק שמה שאומרים שהשם אחד מן השפה ולחוץ ואין בזה שום אמונה או ניצוץ של יחוד ה' וחובה קדושה להתרחק מהם ואין ביניהם לעובדי עבודה זרה כלום. וכ"כ באיש מצליח (יו"דיט) שאין יסוד לחלק בין נוצרים לישמעאלים אלא לענין היתר הנאה של יין נסך ע"כ. ואפריון נמטיה להראל"ץ הרב נסים זצ"ל שנמנע מלהפגש עם האפיפיור וקידש שם שמים ברבים. איברא בכפתור ופרח (פרק י) צידד להתיר להשכיר לישמעלים בארץ ישראל בזמן שישראל היו תחת שלטון ישמעלים דבע"ז דף כ' לרבי יוסי משכירין בתים באי"י ובלבד שלא יעשו שכונה וכיון דתחת שלטון ישמעאל בלא"ה יש שכונה. ברם לטעם שאסור להשכיר משום שמכניס ע"ז ועובר על לא תביא תועבה מדרבנן אפילו אם אינו דר שם אלא שבישמעאלי אין חוששין שיכניס ע"ז דספק דרבנן לקולא. אבל למכור לישמעאל אסור משום לא תחנם ע"ש. אבל י"ל דגם הכפתור ופרח יודה כשהישמעלים תחת שלטון יהודי או שיש אפשרות באיזורים יהודים למנוע את זה שאין להשכיר לנכרים וכל שכן שאסור לפתח ולהרחיב איזורים או ליצור שכונות אפילו של ישמעאלים דבזה מחלל את קדושת המקדש. בפרט שעתה שזכו ישראל לקנות הנשמה בארץ הקודש כמש"כ הרמב"ם שארץ ישראל קולטתו מחיים ועל כל ד' אמות ששם מקיים וכפר אדמתו עמו. ומטו בשם הגרמ"ד סאלאוויציק זצ"ל שכל שקולטת אותו ארץ ישראל הדין כערי מקלט או קליטת מחיצות שבכניסה בעלמא קולטו וחל עליו איסור יציאה. תדע דבתנחומא כ' שכל שנכנס לא"י מקבל נשמה או לכה"פ רוח וכשיוצא מפסיד את הרוח והנשמה של הנר"ן. ולפ"ז אפילו אם עדיין לא קיים מצות ישוב א"י ולא קבע דירתו אפ"ה חל עליו איסור יציאה מא"י או משום שיש מצוה חיובית לישב באי"י או משום שכל ד' אמות הוי מזבח כפרה משום קדושת המקדש שקולטתו. ונמצא שמוסר קרקע באי"י לעכו"ם מחלל ומחריב מקדש מעט כי כל ארבע אמות באי"י מזבח כפרה. לכן אין למסור או למכור או אפילו להשכיר שטח באי"י לעכו"ם.

אבן העזר

מקץ עשר שנים"
אחר עשר שנים שאברהם אבינו עליו השלום היה בארץ ישראל ולא זכה לבנים משרה נשא את הגר. ובמשנה יבמות סד. מבואר הטעם משום אינו רשאי להבטל מפו"ר וכופין אותו או להוציאה או שישא אחרת. וכ' מרן (אה"ע קנד:י) דיוציא ויתן כתובה ותוספת (לבוש) דאין הכפייה מחמתה אלא מחמתו דמצווה על פו"ר. ואינה יכולה לטעון שקודם ימצא אחרת ואז יוציאה דכל זמן שעמה לא יוכל למצוא אחרת. וגם הוא א"י לטעון שידור עמה בלי להתיחד. אע"ג שאין לו כסף לכתובתה עדיין מוציא כדי לישא אחרת לקיים פו"ר וחייב לאשתו הראשונה סכום הכתובה ולכשיהיה יפרע.
ב. כ' הטור דישיבת חו"ל אין עולה לי' שנים. דהגמרא למדה י' שנים מהא דכתיב מקץ עשר שנים ללמד שאין ישיבת חו"ל עולה מן המין. הרא"ש כ' שי"א דבחו"ל אין כופין להוציא כלל דתלינן בעונש שדר בחו"ל. וראי"ש טור חולקים דחזינן פו"ר גם בחו"ל ושאני אאע"ה שנצטוה ולא הלך. וע' במרדכי ובקרבן נתנאל דכבר בגיל ע' נתגלה ה' אל אברהם בברית בין הבתרים באי"י וע"כ כבר נצטוה אז ורק בגיל ע"ה הגיע לאי"י שנית עם אשתו. ורמב"ן כ' דאם היה בחו"ל ועלה לאי"י אז מתחיל הי' שנים מחדש אולי בזכות אי"י יבנה אבל מי שלא שנכנס לארץ יוציא אחר י'. והביאו הב"ש ומרן הש"ע השמיט כל דין זה דלעיל כ' דגם דבזה"ז דהכל מעלין לאי"י לפיכך זוג שלא זכה להבנות יראה דכופין אותם לעלות לאי"י משום פו"ר לפני שכופין להוציא בחו"ל. לפיכך זוג ששהו עשר שנים בחו"ל ולא הביאו זרע של קיימא נחלקו הפוסקים אם השנים שבחו"ל עולים למנין וחייב לישא אחרת או שאין השנים עולים למנין. ומבואר בחכם צבי (פא) שנקודת המחלוקת היא האם דירת חוץ לארץ עוון או שזכות ארץ ישראל גורם. ולכן יש להם בראשונה לעלות לארץ הקודש משום שזכות ארץ ישראל מסייעת להביא זרע של קיימא אפילו בזמן הזה המקום גורם.
ג. זוג הנשואים תקופה ארוכה ולא קיים הבעל פריה ורביה אלא רק זכה לבן או בת או אם רק זכה לשני בנים דקי"ל כב"ה שאין מקיים פו"ר אלא בלפחות

יורה דעה

" אמרי נא אחותי את " האם מותר לשנות זהות יהודית מפני הסכנה? אסור לאדם לומר שהוא עובד כוכבים כדי שלא יהרגוה אבל אם כדי שלא יכירוהו שהוא יהודי משנה מלבושו בשעת הגזרה מותר כיון שאינו אומר שהוא עובד כוכבים (ש"ע קנז:ב). ואם גזרו שמד על כל מי שלא לבוש כגוי דינו שיהרג ואל יעבור ואסור להתלבש במדי הגוי. מרן רק התיר ללבוש בגד העשוי כבגד גוי דאז ליכא חילול ה' דבכה"ג מותר אפילו בשעת השמד כיון דאין העכו"ם כופים אותו לעבור דאין מכירים אותו (ש"ך). ושרי לצורבא דרבנן לומר עבדא דנורא ופטור אני מכרגא (נדרים סב:) וע' רש"י וראי"ש. אבל רשב"א פירש דהכוונה שאומר עבד לה' דכתיב אש אוכלה והגוי טועה ומבין אחרת דטעות עכו"ם שרי. הכל מודים שאסור לומר שרוצה להפך דתם אף אם ליבו לשמים משום חילול ה' אפילו במקום סכנה. והתירו אפילו לעם הארץ לומר לשון שיש בו שני משמעויות או להטעות במקום פקו"נ אבל להנצל ממכס וכ"ש להרויח ממון מהנכרי אסור לשקר. ולכן אברהם אבינו שאמר שאחותי כלומר שבת אחיו והם טעו וסברו שאחותו ופנויה. **אם אומרים עליו שהוא גוי** חייב לומר יהודי אנכי ובמקום סכנה רשאי לשתוק. אסור לאשה שתאמר שהיא כותית. ואם אומרים לה שתלך למקום להבעל אין היתר לל...כת דההליכה אינה בבחינת קרקע עולם ואסור לה ללכת לשם. אבל אם יראה שיבואו עליה רשאית ללבוש בגדי כומרת כדי שיפרשו ממנה. וכן אם יש פרוצי ישראל רשאית ללבוש בגדי גוי שלא יבואו עליה ומותר לצעוק ולהלשין על החפשים הפרוצים שלא יטמאוה אפילו אם יענשו הפרוצים. חסיד לא יחתום כגוי להציל כספו (דרכ"ת).

זוג ששהה עשר שנים ללא זש"ק

בן אחד ובת אחת מ"מ אינו רשאי לישא אחרת כמבואר בשו"ת הרשב"א סימן שלט שבכה"ג אין כופין אותו להוציא משום שכיון שהאשה ראויה להוליד יש לומר שמזלו גרם. לפיכך כל שילדה אפילו ולד א' אין כופין (רשב"א, ריב"ש) אא"כ זקנה או שהוחזקה להיות עקרה. ובד"מ כ' בשם הרשב"א דאפילו זקנה כל שילדה אין כופין. ואם מכיר דאין יכול להוליד א"צ להוציא. **ד.** וכ' ב"י דשהה י' שנים ראוי שלא לכוף בשוטים. וע' רמ"א דבזה"ז אין ב"ד כופין על הזווגין ונאמן לטעון שאין יכול להוליד. ואין מדקדקין בזה"ז להוציא אחר ששהה י' שנים. וביאר בפ"ת (קנד:כז) הטעם דיש לסמוך על ראב"ן שאין דין י' שנים בחו"ל ואפילו להרא"ש שדין זה גם בחו"ל דעולה מן המנין באופן שהבעל חולה אין חייב לגרש ועוד דאל יבזבז יותר מחומש ופטור מלהפסיד האשת חיל שמסייעת לו ללמוד ושמא לא ימצא אחרת שתתן לו ללמוד תורה דלת"ת מותר להתאחר בפרט שספק אם יבנה מאשה אחרת אלא ירבה בלימוד ויגדל יתומים. דכ' מרן (אה"ע א:ג) שאם עוסק בתורה וטרוד בה ומתייירא לישא אשה כדי שלא יטרח במזונות ויתבטל מן התורה מותר להתאחר עכ"ל. כלומר דמרן לא כ' עד מתי מותר להתאחר אבל מוכח שאין יכול להבטל ורק רשאי להתאחר והב"ש כ' שאה"נ אין קצבה לדבר לפיכך אם כבר נשוי וירא שאם יגרשה יצטרך לטרוח במזונות ויתבטל מן התורה רשאי לעסוק בתורה כמ"ש הרמב"ם שהעוסק במצוה פטור במצוה ואע"ג שהנושאי כלים תמהו על הרמב"ם שכיון שתלמוד מביא לידי מעשה ואם ילמוד תורה לעולם לא יוכל לעסוק במעשה מצוות שהרי כל רגע שלומד מצוה בפני עצמה ומתי יטול לולב ויתקע שופר וכו' י"ל שדוקא במצות שיש להם זמן מוגבל שאחר שכלה המעשה מצוה יכול לחזור ללימודו אבל מצות פו"ר שנצטוה לעסוק בה כל ימיו משום אל תנח בכה"ג כיון שירא שלא יוכל לחזור לתלמודו בסיום המצוה בכה"ג ס"ל הרמב"ם שגם בת"ת עוסק במצוה פטור ממצוה ורשאי להתאחר באופן שאין מבטלה כבן עזאי ולפיכך כיון שעדיין עוסק בפו"ר אף שעברו י' שנים מ"מ כיון שנס זוטא שייך לבן תורה ולא נחשב שמבטל מפו"ר. ועוד שבכה"ג כיון שמפני חרם דרבינו גרשום אין יכול לישא עוד אשה אנוס כבן עזאי. אבל בחור שלא קיים פו"ר כיון שכל ימיו בעבירה שהרי אין לו חומה לשמור עליו אין לו להתאחר אפילו בשביל ת"ת כמ"ש החזו"א שאין להתאחר יותר מגיל כ'. וע' בשבט הלוי ח"ח סימן רסד-רסה שנתנו לו חז"ל מיג עד יח כדי שיוכל למצוא פרנסה וללמוד תורה אבל משהגיע לגיל כ' לא יכול לדחות הנישואין משום שיקול פרנסה וכדו' שהיה לו לדאוג לזה קודם לכן. **ה.** מי שנולדו לו שני זכרים ועמדה אשתו מלדת כיון שלרשב"א והירושלמי והזוה"ק יצא ידי פו"ר משום שס"ל שדעת ב"ה שאפשר לקיים פרו ורבו או בשני זכרים כבית שמאי או בזכר ונקבה וגם דברי הרמב"ם והש"ע סתומים כדאי הוא לסמוך בשעת הדחק. וכ"ש אם נולדו מבניו בנות י"א דכיון דבני בנים הרי הם כבנים בכה"ג אפשר להשלים בדור השני את חיובו להעמיד זכר ונקבה כמ"ש המהרי"ט דדוקא תרי מחד אין יוצא ידי פריה ורביה אבל תרי מתרי יוצא בכה"ג. **ו.** אין שנות חולי או סחורה מן המנין וכן אין הזמן שבבית האסורים עולה מן המנין בין שהחולי מנע או לא מנע שימוש. ובאותו זמן כיון שמשמשים יחד אין לה טענה. וכ' בט"ז דתולין דעון גרם חולי ולכן יש עוד י' שנים בריאות דעולים למנין. ואם הלך מחו"ל לא"י מונים י' שנים מיום ביאתו לא"י (ב"ש). אבל ימי נדות אין גורעים מי' שנים. ומ"מ אם הוא במאסר או חולה ואינו יכול לשמש כלל לפרק זמן כיון דמונע עונה אפילו מחמת אונס ע' בעבודת גרשוני אם לא ברור שיתרפא וכן אם לא ברור שיצא מהמאסר דמי למוכתב למלכות דכופין אותו להוציא אם לא נחלק דדוקא באופן שפושע הוי מעגן משא"כ שמחמת אונס לא או דדמי לבעל פוליפוס דאפילו מחמת אונס כופין להוציא.

להנצחות: הרב אוהד שלום ישי מייל: torahdaf@gmail.com

אורח חיים

"והיה ברכה" בקריאת שמע לא אומרים אלוקי אברהם אלא ה' אלוקינו ה' אחד אבל בתפילת העמידה לפני שאומרים אלוקי אברהם אומרים קודם אלוקינו. "אלוקינו" הוא ביטוי של אלוקים שלנו כביכול. וכי שייך קנין לאדם הפשוט? וביאר הגרי"ד הלוי זצ"ל אמירת ה' אלוקינו מסמל שהאדם הקונה והבורא המקנה ובאמירת ה' אחד" האדם מקנה עצמו לבורא לפיכך יצאה נשמתו של רבי באחד. אבל כל זמן שהנשמה בקרבו האדם קונה חיות מהבורא וניתן לו רשות להשתמש בעולם הזה קנין רוחני בודאי אין הכונה לעשות בשלו אין פירושו בעלות. הרי הבורא קונה הכל ומה שייך ביטוי "אלוקינו". אלא הענין הוא שיש לנו רשות להתפלל להתקשר עם הבורא בעבודה שבלב. הברכה בא"י אלוקינו היא נטילת רשות להתקשר עם הבורא. אאע"ה חיפש ומצא את ה'. אנו גם מחוייבים למצוא את ה' ואיך? ע"י ברוך אתה ה'. ללא זה איננו יכולים לומר "אלוקינו". וכן המנהג לצרף ברכת אלוקי נשמה לברכת אשר יצר משום שברכת אשר יצר מתיר לומר "אלוקי". ואף דקי"ל דאפילו אם לא הסמיך אשר יצר בדעבד רשאי לומר אלוקי נשמה בפנ"ע הטעם צריך לומר דאלוקי הוא משום נשמה שנתת בי. בזה שהבורא נתן לנו נשמה הותר לומר אלוקינו משום שהבורא נתן הנשמה ובזה שאנו מודים "אתה בראת אתה יצרת" כי אנו מחוברים בקנין לבורא ע"י הנשמה. ונמצא שענין הקנין הוא התקשרות לבבי דהיינו הנשמה שנתת בי. הבורא הפקיד בנו נשמה. ולכאו' מה יש בנו לולא הנשמה"? מודה אני - יש כאן משהו נפרד מהבורא, המודה אני לפניך הוא קודם אלוקי לאלוקי אבותי.. מי זה האני ללא הנשמה – פגר מת. הבורא מפקיד בקרבי נשמה ונוטל הפקדון ומחזיר הפקדון. וכל זה מצד המפקיד. אבל יש גם החזרה מצד הנפקד. איך הנפקד מחזיר הנשמה? התירוץ ע"י מסירות נפש. ניתוק הגוף מהנשמה מקרי "מסירת נפש". אבל כל עוד שאין האדם מוסר נפשו וחושב שהנשמה שייכת לו לעשות מה שהוא רוצה בה הרי הוא כופר בפקדון שדינו כגזלן. ה"אני" זה הבחירה להיות מודה אני או ח"ו כופר בכל. בכפירה אין כאן "מעשה גנבה" יש הוצאה מרשות ואפשר שהשבה אפילו א"צ דעת בעלים לפיכך שייך תשובה. כי קרוב אליך הדבר בפיך ובלבבך לעשותו. רק צריך למצוא את מה שכפר להודות כדי למסור את הנפש בחזרה לבורא. רבי יצאה נשמתו באחד הוא מסר בכל לבבו את מה שקנה באמירת ה' אלוקינו ה' אחד. דבקבלת עול מלכות שמים, ייחוד ה' כל פעולות ותנועות היא לייחד שמו. לא שייך "בי" או "אני" האדם מקנה עצמו לבורא. אבל בעמידה יש קנין דקודם אומרים אלוקינו ורק אז יש כאן ו החיבור של אלוקי אברהם וגו' אבל ללא החיבור של אלוקינו אין לנו קנין באלוקי אברהם וגו'. הקנין מהבורא בדברים הגשמיים נקנים בקלות כמתנה בעלמא. בברכת הנהנין מספיק להודות ולשבח כמו מתנה שמספיק לומר תודה ולהכיר שזה מהבורא. המעשה קנין פשוט מדאו' ברכה לאחריה דהיינו תודה על מה שנתת ומדרבנן גם ברכה לפניה להכיר ולהודות שזה מהבורא. א"י התורה ועולם הבא קונים ביסורים. דברים גשמיים שנהנים ממנו נקנים ע"י שבח והודאה של ברכת הנהנין. הנאת עולם הזה קונים בברכות הנהנין. אבל דברים רוחניים כמו התורה וא"י נקנים בעמלות כמבואר בפ"ק דברכות שנקנים ביסורים. א"י ארץ רוחני כי לי הארץ ושימוש בה צריך רשות מהבורא עולם. דכמו שהארץ נתן לבני אדם ע"י ברכה וללא ברכה אסור להנות מהעה"ז ונמצא גוזל את הקב"ה ה"ה שהיתר לחפור בורות ושיחין בארץ משום שהארץ נתן לבני האדם. דגדר הקנין בדבר רוחני הוא שימוש ברשות מהבעלים. הקב"ה אינו מפקיר את שלו וע"י זה האדם זוכה מן ההפקר אלא הבורא מקנה הארץ רשות לאדם. הקנאת הארץ מהבורא לזרע אברהם והברית שכרת עמו מורה התקשרות בין הבורא לאדם. אדם לוקח, מוטל עליו לחפש את קונו לא רק את הדבר שהוא צריך לקנות. לפעמים האדם אינו יודע מה לקנות הוא חושב על מותרות או דברים שאין מספקים את הצורך האמיתי. א"י נקנית ביסורים- היסורים מראים לו מה לקנות. כשנמצא בצרות הוא יודע בדיוק מה הוא באמת צריך וקונה את הארץ. אחר החיפוש בנכסי ההבל בחוץ לארץ הוא מוצא את אחוזת העולם ומתקשר לבוראו. וכמו שאאע"ה עבר נסיונות הוריש את זה לנו לעבור הנסיונות ולהתגבר עליהם כי יגיעה זו יוצרת חיבה. וכמה שיותר מסורים יותר אוהבים וכך אאע"ה נקרא אוהבי ע"י שמסר נפשו נוצר קשר עם הבורא. היסורים מזכירים לו מי המקנה. אברהם אבינו חיפש את הבעלים של העולם ויצר התקשרות עם בורא עולם. ה' קנני. קנין כפשוטו הוא התקשרות ללא חזרה. ההתקשרות בין הבורא לנברא שנוצר בין אברהם אבינו לבוראו מתבטא בלך לך אל הארץ אשר אראך.מקח בדמי יסורים. א"א לשלם עם רוחניות בדבר גשמי דאינו חלקו אלא דבר חיצוני ולכן אינו נצחי. אבל הדבר הרוחני הוא נצחי זה נהיה חלק מהאדם עצמו. רוחניות מחייב יצירה. ביסורים האדם בונה עצמו. לכן הדרך היחידה לקנות את התורה וא"י היא היסורים. בצר לך ומצאת. האדם מוצא את הקב"ה. האבות חפשו ומצאו את הקב"ה ונעשו קנינו אלקי אברהם וכו'. אאע"ה קנה את עולמו ביסורים שעבר בעשרה נסיונות. הכובשים החפשיים סבורים שקונים את הארץ בכח ועוצם יד. אבל ברמב"ם מבואר שכיבוש אינו קנין נצחי. קנין נצח ישראל היא בבקשה ודרישה בכל לבבך. לא בקנין ד' אמות או הגבהה דממון לא קנין נצחי. ר"ע קנה בעקשנות של מסירות נפש בכל לבבו ע"י הקרבת קרבן נפשי. הורים קונים ילדיהם בצער גידול בנים כדכתיב ואת עמלנו אלו הבנים דעי"ז מתעמקת האהבה אליהם. כשאאע"ה קנה את המערה בקנין כסף אין זה קנין נצחי. אבל כשכרה קבר של מסירות נפשה של שרה שהקריבה עצמה נהפך מערת המכפלה משדה מקנה לשדה אחוזה. מלעיני בני חת למאת בני חת עכת"ד.